Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Afdoening motie

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	16 Juli 2024
Portefeuille(s)	Ruimtelijke Ordening en Kunst en Cultuur
Portefeuillehouder(s):	Reinier van Dantzig en Touria Meliani
Behandeld door	Joekenel van der Pijl (R&D) J.van.der.pijl@amsterdam.nl
Onderwerp	Afdoening toezegging inzake Experimentele woonwerkgemeenschap (EWW) uit de raadsvergadering van 11 oktober 2023 en Motie Duurzame oplossing ADM (1181)

Geachte leden van de gemeenteraad,

In uw vergadering van de gemeenteraad van 11 oktober 2023 heeft wethouder Van Dantzig naar aanleiding van vragen van raadslid Minderhoud (PvdA) toegezegd u nader te informeren over Experimentele woonwerkgemeenschappen (EWW). Hierbij informeren wij u over het besluit dat het college op 16 juli 2024 heeft genomen over de invulling van het Groene Veld in Amsterdam Noord waarmee is ingestemd met ruimte voor een nuts- en sportfunctie en een EWW.

Met het besluit dat in samenwerking met stadsdeel Noord tot stand is gekomen, wordt ruimte geboden aan een hulpwarmtekrachtcentrale en buitensportvoorziening met in ieder geval aandacht voor rugby en voor een EWW, waarvoor de gedoogverklaring aan vereniging de Verademing die is voortgekomen uit de ADM gemeenschap met drie jaar wordt verlengd, tot 1 oktober 2027.

Dit besluit is een belangrijke stap in de uitvoering van de Motie Duurzame oplossing ADM uit 2018 (bijlage 2), omdat hiermee een (langdurige) oplossing kan worden gevonden voor het vraagstuk rond de ADM gemeenschap waarvan een deel nu als lid van de Verademing op de slibvelden verblijft om de EWW vorm te geven. Het zoneringsbesluit met een EWW biedt een kans om deze groep ook na drie jaar een langdurige locatie op het Groene Veld te bieden, indien de kansen die het college hier nu ziet voor een EWW na juridisch onderzoek haalbaar zijn. Als uit onderzoek blijkt, dat dit toch niet haalbaar is, komen we bij uw raad terug. Het college beschouwt de motie hiermee als afgedaan.

Achtergrond

Op 6 juli 2021 heeft het college van B&W ingestemd met de tijdelijke invulling van het Groene Veld in Amsterdam-Noord, als een publiek toegankelijke en groen-recreatieve plek, met ruimte voor (kleinschalige) activiteiten op het gebied van recreatie, duurzaamheid, ecologie, sport en kunst en cultuur. De Vereniging de Verademing (onderdeel van de Culturele Stelling van Amsterdam) heeft sindsdien als kwartiermaker samen met buurtbewoners de invulling en ontwikkeling van het gebied vorm gegeven, volgens het door hen opgestelde plan '3 zomers' (bijlage 4). De vereniging heeft de gebouwen opgeknapt die nu in gebruik zijn als werkplaats, jeugdhonk, ateliers,

muziekstudio, podium, restaurant en weggeef- en ruilwinkel. Ook worden er uiteenlopende culturele evenementen georganiseerd en wordt het groengebied beheerd door leden van de Verademing, zoals onder meer het door de vereniging samen met omwonenden aangelegde Pepijnpad. Om dit mogelijk te maken, is destijds een gedoogverklaring afgegeven aan de Vereniging de Verademing voor een periode van 3 jaar, tot en met 1 oktober 2024. De tijdelijke invulling was een experiment binnen de Expeditie Vrije Ruimte (2020-2021).

Betrokkenheid dagelijks bestuur stadsdeel Noord
Het besluit van 16 juli jl. betreft een permanente invulling van het Groene Veld en maakt het gebied beschikbaar voor nuts- en sportvoorzieningen en ruimte voor cultuur in de vorm van een Experimentele woonwerkgemeenschap. Het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord heeft op 21 mei jl. het college geadviseerd om de drie ruimteclaims voor nuts, sport en cultuur/recreatie pragmatisch in te passen en gaf daarbij aan dat een EWW onderdeel kan uitmaken van de zone cultuur en recreatie (zie bijlage 3). Het college vraagt stadsdeel Noord nu om een integraal advies te geven bij het collegebesluit van 16 juli jl.

Experimentele woonwerkgemeenschap
Een Experimentele woonwerkgemeenschap (EWW) is een plek van 3 tot 5 hectare waar functies voor werken, duurzaamheid, (nacht)cultuur en wonen gecombineerd worden, door een groep die in samenspraak met omwonenden een *bottom up* programma vormgeeft voor experiment, ontmoeting en bezinning. Het permanente verblijf door de leden van een EWW is een vorm van verblijf die onlosmakelijk is verbonden aan de functie om de plek als Vrije Ruimte open te stellen voor publiek en waarvoor de leden het groen en de gebouwen als vrijwilliger beheren en samen met omwonenden een programma creëren.

Gedoogverklaring
Om de cultureel - recreatieve invulling van het Groene Veld mogelijk te maken, verlengt het college de gedoogverklaring (bijlage 5) en geeft die af aan de rechtspersoon de Vereniging de Verademing voor de periode tot en met 1 oktober 2027. In de gedoogverklaring wordt nadrukkelijk overwogen dat het onderhavige project tijdelijk is en dat leden van de Vereniging de Verademing, dan wel andere gebruikers, geen rechten kunnen ontlenen voor een langer verblijf, huisvestingen anderszins dan wel aan participatie in een ander soortgelijk project.

Een gedoogverklaring is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht en heeft geen andere strekking dan de schriftelijke mededeling dat (vooralsnog) niet tegen een illegale situatie wordt opgetreden. Tegen een gedoogverklaring is geen bezwaar en beroep mogelijk, maar er kan wel altijd een verzoek om handhaving worden ingediend. De gemeente kan altijd handhavend optreden, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van onveilige of overlast gevende situaties. Overigens zijn er op dit moment geen van deze situaties of klachten over de gedoogde situatie vanuit de buurt bekend.

Op verzoek van de raad is in 2021 aan de gemeenteadvocaat Pels Rijcken gevraagd om een second opinion op het eerdere interne advies over het gedogen van het ondersteunend verblijf voor het

kwartier maken voor de groen-recreatieve functie van het Groene Veld. Aan Pels Rijcken is de vraag gesteld of derden daaraan de gerechtvaardigde verwachting kunnen ontlenen dat andere locaties ten het noorden van de ring A10 in Amsterdam voor woningbouw zullen worden bestemd. Uit de second opinion blijkt dat zij dit risico niet zien en dat zij de strekking van het interne advies onderschrijven (bijlage 6).

Het uitgangspunt van de gedoogverklaring is dat de invulling wordt uitgevoerd door de kwartiermakers binnen de kaders van de Expeditie Vrije Ruimte. Deze kaders zijn gebaseerd op de werkwijze zoals beschreven in de Expeditie, waarbij de nadruk ligt op samenwerking, transparantie en vertrouwen.

Sportvoorziening en hulpwarmtekrachtcentrale
Naast een plek voor de EWW is het college voornemens om ook ruimte te bieden aan een sportvoorziening met een hoofdveld voor rugby, een multifunctioneel sportveld en aan een nutsvoorzieningen in de vorm van een hulpwarmtecentrale (HWC). De eerdere claim voor een TenneT onderstation (opgenomen in het ontwikkelingskader Elektriciteitsvoorziening Amsterdam 2035) kan definitief worden logelaten als de gemeente een andere locatie hiervoor aanwijst in de buurt van het Groene Veld.

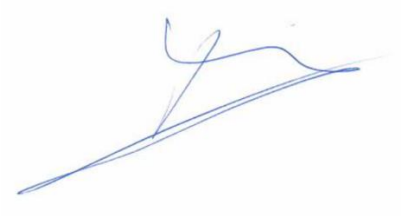
Participatie

Stadsdeel Noord heeft een uitgebreid participatietraject doorlopen om inzicht te krijgen in de huidige situatie op het Groene Veld en daarmee samenhangend in de behoefte en wensen van (huidige en beoogde) gebruikers van de slibvelden en het RWZI terrein, namelijk de Verademing, TenneT, Vattenfall en Rugbyclub Amsterdam. Ook omwonenden, onder meer verenigd in belangengroep J.E.N. uit Jeugdland Elzenhagen Noorderkwartier zijn betrokken.

Na het collegebesluit zal stadsdeel Noord samen met stakeholders van zowel binnen als buiten de gemeente de participatie vormgeven en wordt opnieuw met de buurt gesproken over de definitieve invulling van het Groene Veld.

Het college beschouwt de motie hiermee als afgehandeld.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Reinier van Dantzig
Wethouder Woningbouw en Stedelijke Ontwikkeling

Touria Meliani
Wethouder Kunst en cultuur, Evenementen en Inclusie en anti-discriminatiebeleid

Bijlagen:

1. Advies dagelijks bestuur stadsdeel Noord, 21 mei 2024
    - Bijlage: Memo Toekomst het Groene Veld
    - Bijlage: Groene Veld Scenarios
2. Motie duurzame oplossing ADM, Minderhoud 1181
3. Plan 3 zomers
4. Gedoogverklaring (2021-2024)
5. Second-opinion gedoogverklaring Pels Rijcken